

Felelős szerkesztő:
Dr.
SALACZ ELEMÉR
Segéd-szerkesztő:
FRECSKA GY.
Szerkesztőség:
I. ker. KOSUTH-U.
15 SZ.

SZARVASI ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR
Egész évre 120 k
Negyedévre 30 k.
Egyes szám 2 k.
Kiadóhivatal:
I. K, BELICZEY
UT 9. SZÁM.

Laptulajdonos: a Szarvasi Kisgazdák és Föld-
művesek Pártköre

Felelős kiadó: Gulyás Pál.

Megjelenik minden Pénteken reggel.

Megtörtént...

Jól tette a nemzetgyűlés, hogy a békeszerződés tárgyalását nem szoritotta különös ceremóniák közé. Viseljük csak férfias egyszerűséggel a szerencsétlenséget s szinpadi fogásokkal ne kisebbitsük komolyságunk méltóságát. Jóváhagytuk a békeszerződést, mert muszáj és megtartjuk addig, amíg muszáj lesz. Tökéletesen elég ennyit hallani nekünk is, elszakadt véreinknek is.

Amit többet gondolunk ennél, azt ne ordítsuk ki. Cselekedni összeszorított ajakkal szoktak. Handabandázni nem virtus, mert a tetteket nem a szavak mérik.

Könnyebb most azt mondani, hogy én nem szavazom meg a békeszerződést, lesz ami lesz. Nehezebb emelt fővel viselni a felelősséget azért a csapásért, melyet a sors reánk mért.

Olvasom egy újságban, hogy nem lett volna szabad a szerződést jóváhagynunk. Mert — mondja a cikk-író — „ma az alföldi és dunántúli bőségben uszó és uzsoráskodva üzérkedő nép nem érzi az otthonából kiüldözött honfitárs nyomorát és elkeseredését, de ha tőle is mindent elvehetnek (tudniillik egy újabb román megszállás révén) s otthonában ő is botozást tűrő, szenvedő polgára lesz ennek a darabokra tépett hazának, akkor megéri majd, mi az irredenta.“

Ime tehát, azt a gondolatot állítják a békeszerződés megtagadása mögé, hogy ám jöjjön be még egyszer az oláh, tegyen végképpen koldusokká bennünket, akkor majd keservünkben jobban össze fogunk elszakadt véreinkkel Magyarország feltámadására.

Olyan ez a gondolat, mintha hajótörés után a nagy mentőcsolnak menekültjeit is a vízbe dobálnánk, hogy ők is a többi vízbeesett módjára küzdjenek a létükért.

Hála Istennek, ma még Magyarország a megmaradt részeken szervezett nemzeti életet folytathat. Még van egy fellegrá, amelyből mindent visszaszerezhet. Még van egy hajója, amelyről kimentheti a fuldoklókat. Égeszük fel hát a mentés utolsó eszközét is, hogy ne maradjon egyéb a tiz körmünknel --- és akkor a mentés munkája majd jobban fog sikerülni?!

Beteg gondolat ez! Ledönteni a megkopasztott fa törzsét is, hogy a fa erőhöz juthasson! Hiszen ellenségeink akarják ezt éppen így. Az ő vágyuk is csak az, hogy még egyszer csizmájuk alá gyűrhesse bennünket s a hü magyarok megszenvedtetésével és a hűtlenség megjutalmazásával úgy megrontsák és elerőtlenítsék a magyarságot, hogy ez beláthatlan időig ne is remélhesse a feltámadást.

Éppen ezért kellett jóváhagyni a békeszerződést, hogy ez meg ne történhessen.

Türjék hát a nem jóváhagyók nyugodtan azt a bajt, hogy a román nem fog ide bejönni népünket bottal hazafiságra nevelni. Inkább mi termelünk majd számukra botot a nemzet megmaradt törzsének hajtásaiból.

Tiltakozva iktatták törvénybe az erőszakos békét.

A nemzetgyűlés tagjai megesküdték, hogy nem feledkeznek meg az elszakadt részekről Teleki vádindítványát elvetették.

A nemzetgyűlés szomorú ülésére teljes számban vonultak föl a képviselők és mindannyian a komor ünnepélyességhez méltó fekete ruhában jelentek meg. Mielőtt a béke jóváhagyásának kényszerű mozzanata megkezdődött volna, harmadszori olvasásbajjal fogadták a földreform törvényjavaslatát, amely mellett még e szörnyű napon is lelkesedéssel nyilatkozott meg a törvényhozás. Siri csendben jelentette az elnök, hogy a Ház ráter a jóváhagyási javaslatra és Huszár Károly, a külügyi bizottság elnöke, „könyvek-től elcsukló hangon ajánlotta a javaslat elfogadását, de érces és töretlen hitet visszahangzó szavakkal olvasta fel a nemzetgyűlés tiltakozó nyilatkozatát, amelynek végzetével az egész Ház vele együtt harsogta el a magyar Hiszekegyet. Balla Aladár és Jármay József előadók után következtek a tiltakozó szónokok, akiknek beszéde után a nemzetgyűlés tagjainak mintegy harmada csöndesen kivonult a teremből. Ekkor a miniszterelnök emelkedett szólásra, de a meghatott-

ságtól percekig nem jutott szóhoz, amikor pedig végre beszélni kezdett, a kupolacsarnokból beszűrődött a terembe a kivonult képviselők éneke: a Szózat magasztos hangjai:

— **Hazádnak rendületlenül!** ...
Teleki Pál gróf szava elcsuklott és az egész házon végig reszketett egy rettenetes néma fölajdulás. A miniszterek, képviselők szeméből megeredt a könny és percekig csöndes zokogás siratta meg a halálra ítélt Magyarországot. Am a miniszterelnök beszédje, amely nem a csüggedés, hanem az **ujraépítő akaratot és a feltámadás dicsőségét hirdette,** új hitet öntött a nemzetgyűlés tagjaiba, akik erőt vettek fölindulásukon, Mengrendítő hatása volt a miniszterelnök bejelentésének, amikor

vádindítványát tet: önmaga ellen és ezt a hangulatot megnövelte, amikor Tomcsányi Vilmos Pál igazságügyminiszter a kormány nevében kérte az indítványnak reájuk való kiterjesztését.

Ezután következett a legfájdalmasabb pillanat. Az elnök az izgalomtól remegő hangon föltette a kérdést, elfogadja-e a nemzetgyűlés a békeszerződés jóváhagyásáról szóló törvényjavaslatot, igen, vagy nem.

Néma, komor csend volt a felelet rá és az elnök csak pillanatok mulva tudta megfékezni megindultságát, amidőn végre kihirdette, hogy a nemzetgyűlés a javaslatot elfogadta.

a tiltakozó határozatot

már hatalmas erővel fölhasználó igennel mondogta ki a Ház és fölzendült — egyre erősebben, egyre hatalmasabban — a Szózat, melynek utolsó sorai kemény parancsként zengtek a jövő magyarországra felé:

— Itt élned, halnod kell!

Vita nélkül fogadta el a nemzetgyűlés ezek után részleteiben is a törvényjavaslatot de természetesen egyhangulag elvetette a kormány vád alá helyezéséről szóló indítványt.

A földigénylők megállapítása.

Nagyatádi Szabó István földművelésügyi miniszter utasította a vármegyei főispánokat és a gazdasági felügyelőket, hogy a kisparcellák kiutalásáról szóló törvény végrehajtásának előmunkálatait haladéktalanul kezdjék meg. Ezzel egyidejűen már a legtöbb

helyen megkezdődtek a tárgyalások közvetlenül is a tulajdonosok és a földigénylők között, amelyeknek siker esetén az állam közbenjárására sor nem kerül. A községi előjárásoknál az igényjogosultak összerása már folyamatban van.

A cukor ára.

85 korona lesz.

Az illetékes minisztériumok már több nap óta ismét behatóan tárgyalják az idei gyártású cukor árának az ügyét.

Ugy értesülünk, hogy az egyes-minisztériumok szakértői újból felülbírálják a cukorgyárak számításait és ezúttal is 40 koronában állapították meg a gyárak termelési költségét, tehát a számvetés végeredményben ugyanaz marad, mint az első alkalommal. Ehhez a 40 koronás gyári árhoz még mintegy 30 koronás állami részesedés is járul, úgy, hogy végeredményben a fogyasztói ár 85 korona körül alakul ki.

Ebbe bele kell számítani az állami részesedés és a termelési költségeken felül még a nagykereskedelem és a kiskereskedelem, legális hasznát is. A vonatkozó rendelet előreláthatólag a legközelebbi időben nyilvánosságra kerül és megjelenése után rögtön forgalomba jut az idei új cukor is.

Nem lesz bankjegykicserélés.

Csak 1921 augusztusában kell az Osztrák-Magyar Bank bankjegyet visszaadni.

Mint a „Magyar Hírlap” értesül a bankjegyek kicserélésére vonatkozó tervek megvalósítása hosszabb időre tolódt el, miután a kormány az állam pénzügyi szükségleteit továbbra is az Osztrák-Magyar Bank utján fogja fedezni. Ezt a megállapodást az a körülmény tette lehetővé, hogy az Osztrák-Magyar Bank likvidációjára kiküldött ántámbizottság kijelentette, hogy őt a likvidáció nézőpontjából az Osztrák-Magyar Banknak csupán 1920. október másodika előtt történt intézkedései, üzletei, bankjegykibocsátásai, s.b. érdeklik. Eszerint a jegybank folytathatja az Osztrák-Magyar Bank bankjegyeinek nyomását, azzal a megkülönböztetéssel, hogy az október másodika után készült bankjegyekre rányomatják, hogy 1920. október 2. után nyomtatott.

A békeszerződés értelmében Magyarország a területén található osztrák-magyar bankjegyeket a szerződés aláírásától számi-

tott két hónapon belül felülbélyegezni tartozik. Ez a felülbélyegzés hat hónappal előlt az ötvenszázalékos kényszerkölcsönnel kapcsolatban megtörtént. A békeszerződés rendelkezései szerint további tizenkét hónap múlva a magyar kormány köteles a Magyarország területén forgalomban levő magyar lebélyegzéssel ellátott osztrák-magyar bankjegyeket becserezni és ezeket a jegyeket az Osztrák-Magyar Bank felszámoló bizottságának Magyarország tartozásának részleges fedezése céljából visszaszolgáltatni. Ez a terminus 1921. augusztusában lesz esedékes és csak akkor kell a most forgalomban levő bankjegyeket visszaadni. Addig módunkban áll az Osztrák-Magyar Bank utján fedezni az állam pénzügyi szükségleteit, úgy, hogy a sürgős becserezés a jegybankkal kötött új megállapodás következtében hosszabb időre fölöslegessé vált.

Törvényjavaslat.

kis- és nagyközségekben a községi képviselőtestület megalakításáról.

(Folytatás.)

8. §.

Nem gyakorolhat választójogot a fegyveres erőnek, csendőrségnek és a rendőrségnek tényleges szolgálatban álló tagja.

A választójogból ki van zárva, aki az 5. §. értelmében a képviselőtestület tagja nem lehet.

9. §.

A választók névjegyzékét, a választást közvetlenül megelőző június hó 30-ig, a községi (kör-) jegyző által készített kimuta-

Hiszek egy Istenben, hiszek egy hazában,
Hiszek egy isteni örök Igazságban,
Hiszek Magyarország feltámadásában, Amen.

Gyűlések, felvonulások betiltása.

A legutóbbi eseményekkel kapcsolatosan a hivatalos lapban kormányrendelet jelent meg, amely szerint „mindennemű (politikai vagy más jellegű) népgyűlés, egyesületi alakuló gyűlés, a láttamozott alapszabályokkal bíró egyesületek közgyűlései és taggyűlései és végül felvonulások, körmenetek stb. tartása tilos.” A tilalom alól egyedül csak a nemzetgyűlésen képviselt pártok oly értekezletei vannak kivéve, amelyeken kizárólag nemzetgyűlési képviselők és politikai tisztviselők (főispánok) vesznek részt.

A tilalom ellenére megtartani szándékolt gyűléseket a hatóság karhatalommal köteles megakadályozni. Aki pedig tilalom ellenére ilyen gyűlést összehív, rendez vagy abban bármi módon részt vesz vagy közreműködik, hat hónapi fogházzal és 2000 korona pénzbírsággal büntetettik.

tatásuknál fogva laknak a község területén, a 4. §. 4. pontjában megállapított 6 évi ottlakás kötelezettsége alól fel vannak mentve.

11. §.

Nem választható a képviselőtestület tagjává, aki választójogot nem gyakorolhat, vagy a választójogból ki van zárva (8. §.)

12. §.

A képviselőtestületnek az összes választhatók közül választott tagjai három évenként 6 évre választatnak.

Az e törvény alapján első ízben megválasztottak közül az első három év leteltével a felerész sorshuzás utján kilép.

Később minden három év leteltével azok lépnek ki, akiknek a szabályszerű hat évi tagsági idejük már letelt.

A sorshuzást a közgyűlésen az elnök teljesíti. Ahol választókerületek vannak, a sorshuzást minden választókerületre külön-külön kell végezni.

A kilépett tagok újra választhatók.

13. §.

A legtöbb adót fizető tagokat a képviselőtestület összes tagjai számának megfelelő számú legtöbb adót fizetők közül három évenként a választó közönség választja.

Olyan községekben, ahol választókerületek vannak, a képviselőtestület legtöbb adót fizető tagjainak száma választókerületenként a lakosság arányában oszlik meg. Az egyes választókerületekre eső számot a képviselőtestület szabályrendelettel állapítja meg. Annyi legtöbb adót fizető, ahány az egyes választókerületre esik, az illető választókerület kétszer akkora számú legtöbb adót fizetői közül kell választani.

A legtöbb adót fizetők névjegyzékét három évenként, a választást közvetlenül megelőző szeptember hó 30-ig, a kir. állampénztárak kimutatásai alapján a számbajövő adóösszeg (14. §.) nagyságának sorrendje szerint a járási főszolgabíró állítja össze és teszi közzé.

Ahol választókerületek vannak, a névjegyzékét választókerületenként kell összeállítani. Mindenkit annak a választókerületnek névjegyzékébe kell felvenni, amelyik területben állandóan lakik.

A névjegyzék ellen a közzétételtől számított 15 nap alatt felebbezésnek van helye a közigazgatási bizottsághoz. A közigazgatási bizottság határozata ellen panasznak van helye a közigazgatási bírósághoz.

14. §.

A legtöbb adót fizetők névjegyzékének megállapításánál a választók összeírásának évére (9. §.) kivetett azokat az összes egyenes állami adókat kell számításba venni, amelyek a legtöbb adót fizetők névjegyzékének összeállításánál a törvény életbe lépte előtt is számításba jöttek. Az erre az évre kivetett egyenes állami adók azonban nem vehetők nagyobb összeggel számításba, mint amennyi az utolsó hat év alatt kivetett egyenes állami adók egy évi átlaga.

A legtöbb adót fizetők névjegyzékébe csak az vehető fel, akiben megvannak a 4. §-ban felsorolt azok a kellékek, amelyek a képviselőtestületi tagsághoz szükségesek.

A közszolgálatban álló tisztviselőket és egyéb alkalmazottakat, valamint a lelkészeket és tanítókat — egyéb kellékek megléte esetében — a legtöbb adót fizetők névjegyzékébe az ottlakás és az adófizetés időtartamára való tekintet nélkül fel kell venni.

A lelkészek javadalmazásához tartozó földjárandóság után kivetett földadót — a telekkönyvi tulajdonosra és arra való tekintet nélkül, hogy a föld után az adót ki és mióta fizeti — a legtöbb adót fizetők névjegyzékének megállapításánál a földjárandóságot élvező lelkészek javára kell beszámítani.

Az ideiglenes adómentesség, valamint az, hogy az adófizető hátralekban van, a legtöbb adófizetésen alapuló jogot nem érinti.

A Magyar Tudományos Akadémia, valamint a Szent István akadémia tagjának, továbbá annak, aki valamely művészeti főiskolán legalább két évfolyamot végzett, valamint a hivatalos alkalmazásban levő lelkésznek,

tásból kisközségben a járási főszolgabíró, nagyközségben az igazoló választmány állítja össze és teszi közzé. Ahol választókerületek vannak, a névjegyzékét választókerületenként kell összeállítani.

A névjegyzék ellen a közzétételtől számított 15 nap alatt felebbezésnek van helye a közigazgatási bizottsághoz. A közigazgatási bizottság határozata ellen panasznak van helye a közigazgatási bírósághoz.

10. §.

A képviselőtestület tagjává az választható, akiben megvannak a 4. §-ban felsorolt azok a kellékek, amelyek a képviselőtestületi tagsághoz szükségesek.

Azok a közszolgálatban álló tisztviselők, és egyéb alkalmazottak, ugyisint azok a lelkészek és tanítók, akik állandó alkalmaz-

ugyszintén annak, aki a jogtudományi, az államtudományi vagy a közgazdaságtudományi államvizsgát letette, vagy akinek a magyar állam területén érvényes tudori, bírói, ügyvédi, tanári, mérnöki, gyógyszerészi, bányászti, erdészi, gazdasági, állatorvosi vagy községi jegyzői oklevele van, az első bekezdés értelmében számbajövő adóját kétszeresen kell számítani, ha ebbeli jogosultságát a járási főszolgabíró előtt igazolta.

A férj vagy atya számbajövő adójához hozzá kell számítani a feleség vagy kiskorú gyermek számbajövő adóját is, ha a férj vagy atya a nőnek, vagy kiskorú gyermeknek a vagyonát kezeli.

Ha a férj vagy atya adója kétszeresen számít, ugyanígy kell számítani a feleségnek és gyermekeknek ahhoz hozzászámított adóját is.

Ha a legtöbb adót fizetők egyikének adóösszege kétszeres, másiké egyszeres számítással állott elő, sorrendi elsőbbsége annak van, akinek adóját kétszeresen számították. Ha két vagy több legtöbb adót fizetőnek azonos számítással előállott adóösszege egyenlő, az elsőbbséget a magasabb szellemi képzettség állapítja meg és ha ez is egyenlő, vagy kétes, sorshuzás dönt.

Nem vehető fel a legtöbb adót fizetők névjegyzékébe a fegyveres erőnek, a csendőrségnek és rendőrségnek tényleges szolgálatban álló tagja.

(Folyt. köv.)

Törvényjavaslat

a földbirtok helyes megszállását szabályozó rendelkezésekről.

(folytatás)

21. §.

A földmivelségi miniszter vagy az, akinek az elővásárlási jog gyakorlását átengedte, az elővásárlási jog gyakorlásáról az Országos Földbirtokrendező Biróság hozzájárulásával esetről-esetre lemondhat. Hozzájárulás előtt a község előjáróságát és az érdekeltet meg kell hallgatni. Lemondás esetében az elővásárlási jog gyakorlásának nincs helye.

Lemondásnak csak meghatározott vételi ajánlatra vagy már megkötött vételi szerződésre nézve van hatálya.

22. §.

Az elővásárlási jogot attól az időponttól kezdve lehet gyakorolni, amelyben az ingatlan elidegenítő jogügylet létrejött és gyakorolható az ingatlanok a szerzőfel javára telekkönyvezése végett beadott telekkönyvi kérvény beérkezéséről kapott értesítés kézhezvételétől (18. §.) számított 30 nap elteltéig. Ezt a 30 napos határidőt az Országos Földbirtokrendező Biróság nagybirtokra nézve közérdekből további 30 nappal meghosszabbíthatja. A meghosszabbításról a bíróság az érdekelt feleket és a telekkönyvi hatóságot értesíti. Az értesítést a telekkönyvben telekkönyvi akadály nem létezéséről jegyezni kell. Ha az elővásárlásra jogosult fél kért időben nem nyilatkozik, úgy kell tekinteni, hogy az elővásárlási joggal élni nem kíván.

Ha ugyanavval a jogügylettel olyan ingatlan vagy ingókat is ruháznak át, amelyek a jelen törvény értelmében az elővásárlási jognak külföldben nem lennének tárgyai, az elővásárlásra jogosult választásától függ, hogy az elővásárlási jogot az ügylet minden tárgyára nézve kívánja-e gyakorolni. Ha nem mindegyikre kívánja gyakorolni, a szerző fél az ügylettől az ügyletnek azokra a tárgyaira nézve, amelyekre az elővásárló az elővásárlás jogával nem élt, az erről kapott értesítés vételétől számított 30 napon belül elállhat.

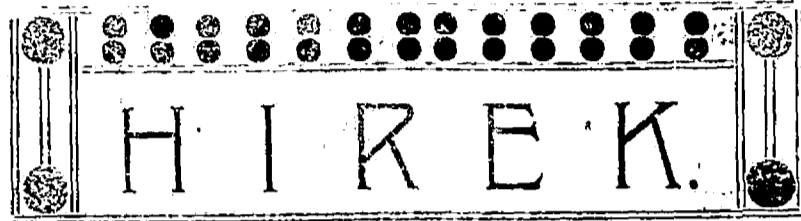
Az ingatlan tulajdonosa és birtokosa is köteles megengedni; hogy az elővásárlásra jogosult az ingatlan, a hozzátartozó építményeket és gazdasági berendezési tárgyakat, továbbá az ingatlanul egyúttal elidegenített ingókat is az elővásárlás gyakorlására nyitva álló határidőben megtekinthesse, tanulmányozhassa, megbecsültesse

s az ingatlant és az építményeket felmértesse vagy azokról egyébként felvételeket készíthesse. Az ezzel netán okozott kárt meg kell téríteni.

Ha az elővásárlásra jogosultat az előbbi bekezdésben említett joga gyakorlásában akár az elidegenítő, akár a szerző fél vagy hozzájárulásukkal más háborgatná, az elővásárlási határidőbe a háborgatásnak megfelelő időtartamot nem lehet beszámítani.

A háborgatás tényét és időtartamát a községi előjáróság (városi polgármester) tanúsítja. Evégből a községi előjáróságnak (városi polgármesternek) kiküldöttje az elővásárlásra jogosult kívánságára a megtekintésnél, tanulmányozásnál, felmérésnél vagy becslésnél az elővásárlásra jogosult költségére jelen lenni s esetleg megfelelő karhatalomról is gondoskodni köteles.

(Folyt. köv.)

— **Irodahelyezés.** Dr. Salacz Elemér ügyvéd, pártunk ügyésze, irodáját I. ker. Deák Ferenc-utca 48. szám alá helyezte át.

— **Éjjeli szolgálat.** E hóban az este 7 órától tartandó éjjeli szolgálatot dr. Szemző Imre és Teffert Károly gyógyszerészei teljesítik.

— **Rokkantaknak.** A szarvasi kisközség pártkörében hadirokkantok, hadiözvegyek és árvák, valamint az arra érdemes szegények felszegélyezésére Borgulya Pál nemzetgyűlési képviselőnk által megindított akció szépen folyik bizonyosságul annak, hogy gazdáink jószívűsége az emberbaráti mozgalmak elől nem zárkózik el. Eddig a következő kisközség adtak adományt: ifj. Borgulya Pál I. 133, Velky János II. 102, Sinkovics György IV. 236, Buzás György IV. 209, Gaál Mátyás III. 54, Simo Mátyás külk. VI. 203, Sápsszky János III. 189, Kondacs György IV. 105, Jancsó János Csabacsüd, Kondacs András II. 279, Bányász János II. 278, Sinkovics János II. 226, Kondacs Pál II. 453, Lustyik János külk. II. 395, Borgulya Pál I. 371, Sinkovics Pál III. 171, Kiss János II. 378, Demcsák Pálné külk. VIII. 145, Szenteszky János III. 357, Semetka Sámuel III. 160, Janurik Mátyás III. 156, Melis János I. 202, Brusznyczy János IV. 101, Czinkoczy Márton III. 7, Zima Pál külk. II. 356, Uhljár Mátyás III. 61, Borgulya István III. 8, néh. Szlovák János II. 334, Litauszky György II. 85, Csonka Mihály II. 196, Fabó András II. 436, Kepenyés György IV. 213, Melis Pál III. 63, Krsnyák János I. 146, ifj. Krsnyák János I. 146, Krsnyák Pál I. 146, Pekár Mihály külk. III. 306, Lustyik János IV. 214, Brusznyczy Mátyás II. 116, Melis Pál I. 199, Frecska Sámuel III. 144, Csonka János III. 122, Kepenyés Mihály külk. II. 396, Kepenyés János külk. II. 379, Krivjanszky János IV. 320, ifj. Valach János külk. III. 249, Prjevara János IV. 148, Bobvos Pál I. 135, Sovány Pál IV. 200, Kepenyés György IV. 157, Lestyan Goda István IV. 532, Velky Mihály I. 157, Czesznak János II. 165, Szrnka J. János III. 191, Medvegy Pál I. 145, Bertók Pál külk. VIII. 133, Kondacs Pál II. 267, Grjecsnik Mihály külk. IV. 119, Szloszjar Pál III. 31, Pribelszky Márton IV. 198, Tóth Mátyás III. 198, Janurik Mihály III. 57, Komár György I. 248, Sonkoly Sámuel I. 191, Podani János IV. 217, Kozsuch Mihály külk. II. 205, Paulik Pál külk. III. 224, Kugyela Pál I. 228.

— **Razzia.** A csendőrség szerdán délután az összes szállodákban razziaát tartott.

— **Esküvő.** Borgulya Pál nemzetgyűlési képviselőnk leányai f. hó 25-én csütörtökön délután 3 órakor tartják esküvőjüket az ág. h. ev. ó-templomban.

— **Villanyvilágításunk.** Általános meglepetésre és örömmre h. hó este végre kigyulladtak itt is a rég pihenő villanykörtek. Másnap azonban már tovább folytathatták pihenésüket, mert az állami út mentén fa-

vágók vigyázatlansága következtében egy kivágott fa a huzalokra esett s azokat ártózkodította újabb dicsőségére a Mezőtúrral kapcsolatos villanyvilágításunknak.

— **Dr. Raffay Sándorné,** ev. püspök kiváló műveltségű, fenkölt lelkű neje városunkba érkezik, hogy megszerveze a „Magyar Protestáns Nők Országos Szövetségének” fiókját. Kiséretében jönnek Télyessy Dalma fővárosi tanárnő, községünk egykori nagynevű kiváló orvosának leánya, mint a szövetség titkára és Buzogány Anna fővárosi tanárnő is. A szövetség megalakulása november 28-án, Advent I. vasárnapján délután 3 órakor a főgimn. tornacsarnokában lesz. Műsor közölve tesz a helybeli lapok útján és az üzletek kirakataiban. Kéretnek a t. tagok teljes számban megjelenni. Új tagok jelentkezését felvételre kéri lakásán Lányi Hermína.

— **Köszönetnyilvánítás.** A szarvasi agglégény iparosoknak a f. évi nov. hó 7-én tartott mulatságnak 300 korona tiszta jövedelmét a szarvasi rokkant és elszegényedett iparosok és azok özvegyei felszegélyezésére fordította, ezuton mond köszönetet a szarvasi ipt. elnöksége.

— **Ipariskolai értesítés.** Fűtőanyag hiány miatt felfüggesztett ipariskolai oktatás november 22-én hétfőn újból megkezdődik, a tanonctartók felhivatnak, hogy tanoncaikat rendszeresen küldjék az iskolába.

— **Ruha és élelmicikkek beszerzése.** A MOVE szarvasi osztálya olcsó ruházati és élelmicikkek megrendeléseket elfogad. Árjegyzék a MOVE hivatalos helyiségében megtekinthető. MOVE elnökség.

— **Igazolványkényszer vörshagyma szállítására.** A közlelmezési miniszter Csanád-, Csongrád- és Békésvármegye, valamint Aradmegye eleki járásának vörshagyma termését zár alá helyezte s elrendelte, hogy ezen területekről a hagymatermés kifelé irányuló forgalma csak szállítási igazolvánnyal bonyolítható le.

— **Drágább a só.** A közlelmezési miniszter rendeletet adott ki, melynek értelmében a kiutalt sómennyiség átvételekor a kereskedők, illetőleg a szétosztó hatóságok métermázsánként 70 koronát kötelesek szákbeszerezési díj fejében befizetni. Ennek megfelelően a só kiskereskedelmi árát az eddigi 10:50 korona helyett 10:80 koronában állapítja meg kilogrammonként.

— **Kiutasítják a Romániában internált magyarokat.** Bukarestből jelentik: A minisztertanács elhatározta, hogy az internálási taborokat feloszlatja. Azokat, akik román nőket vettek feleségül és azokat, akik román állampolgárok lettek, elbocsátják, a magyarokat, a németeket, a bolgárokat és a törököket kiutasítják.

— **Az ipartörvény módosítása.** Az ipartörvény módosításáról szóló törvényjavaslat előadói tervezetét a kereskedelemügyi miniszter átdolgoztatta. Az átdolgozott tervezet ügyében a kereskedelemügyi miniszteriumban a szakkörök bevonásával december 15-én értekezlet lesz.

Törvénykezés.

§. **A Gombár ügy a Kurián.** Szomorú emlékeztünkben élnek még az 1919. évi január 17-én itt történt véres események, amikor többek közt Gombár Pál szarvasi lakos a fosztogatások és zavargások megszüntetése végett ide kirendelt katonai karhatalmi század egyik katonáját agyonlőtte. Az ügy elbírálására kiszállott ide a gyulai kir. törvényszék, mely mint statáriális bíróság ítélkezett az eset felett. A tárgyaláson Gombár védője, Dr. Salacz Elemér ügyvéd kérte a bíróság kivételes hatáskörének leszállítást és az ügynek rendes bírósághoz való áttételét, mert a vádbeli bűncselekmény idején a rögtönbíráskodás vonatkozó szabályoknak megfelelően még nem volt sem elrendelve, sem kihirdetve. A bíróság a védelem előterjesztése dacára megállapította kivételes hatáskörét és a teljes bebsmerésben levő Gombárt halálra ítélte. A védelem alapján foglalt azonban a kir. koronaügyész a

jogegység érdekében perorvoslással élt, amelyet a múlt hónapban tárgyalt a kir. Kuria büntető jogegységi tanácsa, amely kimondta, hogy a gyulai kir. törvényszék megsértette a vonatkozó rendelkezéseket törvényeket azáltal, hogy mint rögtönítelő bíróság kivételes hatáskörét megállapította és ítélkezett, s ezért a kir. törvényszék, mint rögtönítelő bíróság ez ügybeni végzését és ítéletét megsemmisítette és utasította a kir. törvényszéket, hogy a bűnügy iratait tegye át rendes bírósághoz. A kir. Kuria tehát magáévá tette a védelem álláspontját, aminek azonban Gombár Pál már nem sok hasznát veszi, mert a múlt évben a börtönben meghalt.

§ **Faszünet a bíróságnál.** A szarvasi kir. járásbíróságnál tüzelőszer hiánya miatt a tárgyalások további intézkedésig szünetelnek.

Községi ügyek.

X **Közgyűlés.** Képviselőtestületünk hétfőn délután 3 órakor rendkívüli közgyűlést tartott, melynek legjelentősebb tárgya villanyvilágításunk volt. A képviselőtestület a kényszerhelyzet nyomása alatt elfogadta Mezőtur várossal a villanyvilágításra vonatkozólag kötött s az alapszerződést nem érintő pótszerződést, mely 1 évre szól s mely ugyanolyan mint aminőt Mezőtur a Siemens és Schuckert céggel kötött. A szerződés szerint a pausz-fogyasztók 1—3 lángig 25 wattos fogyasztásnál 40 koronát, 30 wattos fogyasztásnál 50 koronát fizetnek 1 hónapra. Az óras fogyasztók hektowatt óránként 3 korona 50 fillért fizetnek 4 lángig minimális 2 pauszának megfelelő fogyasztás, 5 lángtól felfelé 3 pauszának megfelelő hektowattórás számítás szerinti fogyasztás biztosítása mellett.

A közgyűlés másik tárgya volt a békeszerződés ratifikálása elleni tiltakozás, mely azonban tisztán jegyzőkönyv jellegű, mint-hogy községnek politizálni tilos. A képviselőtestület végül kimondta, hogy a Faluszövetségbe évdíjas tagul belép.

X **Diszpolgárok.** Képviselőtestületünk közgyűlését a napokban másodízben loglalkoztatta állami közéletünk egyik legkimagaslóbb férfiának diszpolgársága. Első ízben a Tanács az ügy elintézéséért azzal üttötte fején a seget, hogy az ügy nem más, mint politika s mint ilyen nem képezheti a közgyűlés tanácskozásának tárgyát. Maga a közgyűlés — more patrio — úgy határozott, hogy ez ügyben a legközelebb fog határozni. Addig pedig meg kell kérdezni az indítványt tevő városatyát, hogy az indítványát a diszpolgárság iránt fenntartja-e?

Minket ugyan nem kérdeztek meg, de mi megkérdezés nélkül is hozzászólunk a kérdéshez, nehogy az ügy legközelebbi tárgyalásánál egyik-másik városatyája újból belecsússzon abba a vele született hibájába, hogy a sajtó meglehetősen izolált felfogását összetéveszti a közhangulattal.

Ha az érdemes Tanács megállapította, hogy az ügy nem más, mint politika, mi a magunk részéről hozzátesszük, hogy igen elhárított politikát. Az adott viszonyok közt a lehető legszerencsésebb gondolat volt annak felvetése és ébrentartása. Nem rajtunk állott, hogy az ügy a közgyűlés határozatával befejezést nem nyert.

Mi az ügyet abból a szempontból nézzük, amely szempontból kizárólagos jelentősége van, t. i. hogy a diszpolgárság tiszteltnyilvánítást fejez ki a község részéről a megválasztottal szemben. Akkor pedig álljunk meg pillanatra és disztíngváljunk. Községünknek tudtunkkal egyetlen élő diszpolgára ez idő szerint vizsgálati fogságban ül. Nem vigasztal bennünket a legutóbbi közgyűlésen hangoztatott ama remény hogy „ártatlansága esetleg ki fog derülni” . . . mert tudjuk, hogy diszpolgártársunknak ama érdemei, melyek alapján a diszpolgárságban másokat megelőzött, sohasem fognak kiderülni. Ne méltóztassék nekünk élő példákra hivatkozni, akik a csabai kórház mindentható parancsnokának jóvoltából és annak védőszárnyai alatt a háborúborzalmaitól rövidebb, vagy hosszabb ideig mentesítették magukat. Mert mi ezzel szemben ugyanannyi

élő vagy dicsőségben „holt” példára fogunk hivatkozni, akik már nem az egyenlő teherviselés kötelezettségének, hanem a pártfogoltak elmaradásának folyományaként folytatták a kinszenvedéseket. Egy pillanattal se méltóztassék ugyanis azt gondolni, hogy a harcra egyetlen egy pucerral sem is kevesebb bajtársunk ment ki azért, mert diszpolgártársunk a választóit visszatartotta. Nem, a megparancsolt létszámnak ki kellett telnie azokból, akik éppen rendelkezésre állottak. Akik más kórházakban rövidebb idő alatt „gyógyultak”, vagy akik elég szerencsések voltak ugyan ahhoz, hogy a csabai kórházba eljutottak, de már nem voltak elég tapintatosak ahhoz, hogy a kórház nyomoruságos és országosan hírhedt élmezésére félreérthetetlen célzásokat ne tegyenek, ezeknek bizony menniök kellett és hiába panaszkodtak, hogy még egy kissé sántítanak, vagy még egy kissé köhögnek.

Méltóztassék tehát ezeknek a szenvedéseit a mérleg másik serpenyőjébe tenni s diszpolgártársunk erkölcsi fajsúlyát leolvasni, de majd csak akkor, ha a gyilkosság vádját alól tisztázza magát.

Addig pedig legyünk kissé szkméremesek. Ha már az első szerelmünkkel ennyire kompromittáltuk magunkat, ne kacérkodjunk köztiszteletben álló előkelő urakkal. Tiszteljük meg őket azzal, hogy a diszpolgárságot a nevökkel kapcsolatban soha többé szóba nem hozzuk.

Nyilt-tér. *)

Közbiztonság Szarvason.

Ködvés Müller! Én collegámnak nem nevezhetem azon embereket, kik ön ellen a „Borszem Jankó” — „Epi-zódok” stb. című cikket írták, mert azok valószínűleg nem cégvezetők, hanem sokkal okosabb emberek. Ellenben, hogy megmagyarázzam önnek, mi különbség van az ön cégvezetői, s az én üzletvezetői állásom között, tulajdonképpen semmi. Azaz . . . — pardon, bocsásson meg, mégis van valami t. i. hogy önnek mint cégvezetőnek joga van az utcán nagyokat fujni, s azon emberek orra alatt hadonászni, kik magán hasukat fogva mulatnak. Kérem, hogy tovább menjek, én ezennel elismerem, hogy az olyan embereket mint ön többé nem nevezhetem collegámnak, mert oláh konyhán, illetve az oláhok által a magyaroktól elrabolt élelmiszereken híznom nekem módomban soha sem volt. Az én gyomrom ilyet nem is vett volna be. Még valamit. — Mondja csak ködvés Müller, miért akart ön is a román első meneküléskor velük elmenni? — Persze, mert magának elfelejtethetetlen jó barátjai voltak. Most pedig kedves keresztfiam, Müller ur, pá pá! Pá!

ifj. Csontos Lajos

*) Az e rovatban közlöttékért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Egy jó karban lévő nikkelezett

::K O R C S O J A::
eladó. Cim a kiadóban. 1-3

Paprika, tarhonya, gyékények, szatyrok egyéb szegedi kiviteli cikkek jutányos árban kaphatók

Meisl Ignácnál Szeged

Kérjen árjegyzéket!

Megbizott **Weisz Henrik** l. k. 143. 4-10

Kereskedők és szabók figyelmébe!

Mindenféle szövet- és textilárak a legnagyobb választékban és a leghozzáértőbb árakon szerezhetők be

Holtzer és társa

textfláru- és gyapjúnagykereskedő cégél, Buda-pest, V. Nagykorona-ú 19.

Külföldi bevásárlási központ: Wien, I. Jasomirgott-strasse 4.

Vidéki megbízásoknak a legpontosabban és leggyorsabban teszünk eleget

4-5

Nová? Nová?

Gyurik György hentesüzletébe, mert ott **legjobb virsli kapható**, továbbá nagy választék mindennemű hentesáruban —

Naponta friss sertés hú

Eladá ház rész. Szarvason III. ker. Vak-utca 193, számú ház (izraelita templom mellett) feleresze eladó, megbízott dr. Salacz Elemér ügyvéd, I. ker. Deák Ferencz-utca 48 szám.

ELADÓ teljes hálószo- ba butor, egy teljesen új író asztal és két ablaktok szárnyakkal III. kerület 214. h. sz. alatt

VESZEK a napi legmagassabb árban hizott sertéseket, ajánlatok a Véber István üzletében (gőzfürdővel szembe) vagy lakásomon I. ker. 478. Nagybetlehem **Tóth János** sertéskereskedő

Ruhát vegyileg tisztításra bármilyen anyagból jutányos áron újból elfogad **Süveges János** kelme-festő.

Egy jó munkás kovács segéd állandó munkára felvétetik. — **Heti fizetés 400-500 korona.** — **Darida György** kovács mester. 1-3

Hús füstölést bármineműt elvállalok (gyors vagy hideg füsttel) is. **Laukó György** hentesáru és hús-füstölője III. k. 123. sz. (Pletenik féle ház) Ugyiszintén hideg vacsorák; vegyes felvágott, Pástétomok és friss hentesárak állandóan kaphatók. 1-3

Használt férfiruhát

veszek a legmagassabb árban **Blau Mór** Juhász utca 190 szám.

Megbízásra házhoz megyek. 1-4

Jó bornak nem kell cégér, de tudni kell, hogy hol lehet jó bort kapni. **Schreyer József cég utódánál** nemes fajborokat, kiváló finom tea rumot, cognagot, kisüsti pálinkát és mindennemű szeszes italokat, melyek orvosi tapasztalat szerint a fertőző betegségek ellen is óvnak. 1-3

:-:-: Egy jó házból való erős fiu:-:-: **TANULÓNAK** felvétetik ifj. Liska Soma mézárós és hentes urnál. 1-3